

HRVATSKI ŠKVEROVI OSVAJAJU NORVEŠKU

Dva ili tri hrvatska brodogradilišta potpisat će, narednih dana, ugovore za gradnju ribarskih brodova za Norvežane. **Njihova vrijednost je najmanje tri milijuna eura, a realno je da će taj posao biti vrijedan oko 3,5 milijuna eura**

piše **Jozo Vrdoljak** vrdoljak@privredni.hr

Nakon što su u organizaciji šibenskog CroNoMar hrvatske tvrtke predstavile svoje mogućnosti na najvećem sajmu marikulture *Aqua Nor 2015* u norveškom Trondheimu, dva ili tri hrvatska brodogradilišta potpisat će, narednih dana, ugovore za gradnju ribarskih brodova za Norvežane. Jedan škver je već poznat. Riječ je o brodogradilištu NCP Šibenik, dok će drugo biti izabrano do polovine rujna. Naime, u CroNoMaru još dvoje iz-

među ponuda dvaju dalmatinskih brodogradilišta, a moguće je čak da posao dobiju oba. Tu nam je novost potvrdila **Ana Zajc, viša projektna savjetnica tvrtke CroNoMar te voditeljica izložbenog prostora na Aqua Noru**, koji se održao od 18. do 24. kolovoza. Vrijednost tih novih ugovora, prema njezinim riječima, iznosi najmanje tri milijuna eura, a realno je da će taj posao biti vrijedan oko 3,5 milijuna eura. Naime, potpisat će se narudžbe i za gradnju određenog broja manjih brodova.

“Radi se o brodovima dužine 15 i 13,75 metara te određenom broju manjih brodova. Kad je riječ o manjim brodovima, taj bi se posao mogao kasnije razviti i narudžbe bi se mogle povećati te ići gotovo u serijsku proizvodnju. Pored toga, želimo što više opreme koju proizvode hrvatski proizvođači plasirati kroz te brodove ali i direktno u Norvešku. Trudimo se plasirati proizvode jednog hrvatskog proizvođača čak i u Kinu. Vidjet ćemo hoćemo li uspjeti, ali radimo na tome. Osim toga, povežujemo i međusobno hrvatske proizvođače”, ističe Ana Zajc.

“Za vrijeme boravka u Norveškoj posjetili smo i najmoderniju tvornicu riblje hrane u toj zemlji. Cilj nam je i tu plasirati hrvatsku opremu. Uspjeli smo dosta toga, a jedna turska tvrtka koja se bavi marikulturom doći će uskoro k nama u radni posjet”, dodaje ona. Aqua Nor nije samo najveći norveški, nego najveći sajam marikulture u svijetu. Održava se svake dvije godine, a ovaj put na njemu su se predstavile i tvrtke iz Šibenika, Splita i Pule. Izlagali su Tehnomont NCP, Adria Winch, Navarh, Navalis i Jadranski ronilački servis.

Aqua Nor je vidjelo više od 21.000 posjetitelja, a proizvode i usluge predstavilo 548 izlagača iz 28 zemalja. Dio sajma održao se u luci Skansen, na vodi, gdje su bila izložena dva bro-

ADRIA WINCH JE NA SAJMU POTPISAO UGOVOR S NORVEŠKIM BRODOGRADILIŠTEM FISKESTRAND AS

da proizvedena u Hrvatskoj. Riječ je o 15-metarskom aluminijskom katamaranu za uporabu na ribogojilištima proizvedenom u šibenskom NCP-u, te servisnom plovilu za sektor marikulture koji je proizveden u pulskom Tehnomontu. U sklopu Aqua Nora, 20. kolovoza održana je prezentacija pod nazivom *Potential in marine/maritime sector in Croatia*. Ana Zajc ističe kako je tu predstavljeno naše gospodarstvo te potencijali za direktna inozemna ulaganja. “Posebno su predstavljene hrvatske tvrtke iz sektora mora i pomorstva koje imaju izvozni potencijal i mogu biti partneri ili dobavljači tvrtkama u tom sektoru. Ostvareni su brojni poslovni kontakti važni za umrežavanje sa svjetskim liderima u ovom sektoru. Brodovi izgrađeni u domaćim brodogradilištima – jedan u Puli koji je predstavila tvrtka Tehnomont te brod iz šibenskog

Jake snage hrvatskog poduzetništva (slijeva na desno): **Zvonimir Sviben**, ministar savjetnik u Oslu, **Davor Vranković**, NCP, **Zdenko Jerković**, CroNoMar, **Edi Šuperina**, Scam marine, **Malvin Villabo**, CroNoMar, **Hrvoje Marušić**, veleposlanik Hrvatske u Norveškoj, **Ana Zajc**, CroNoMar, **Željko Drmić**, Navalis, **Mario Bućan**, Adria Winch, **Jana Gaćina**, Navalis, **Jure Urem**, Navarh; čuče **Željko Ninić**, CroNoMar i **Ivica Gulin**, Jadranski ronilački servis

NCP-a – bili su među najposjećenijima na sajmu. Sudionici sajma – hrvatski mali i srednji poduzetnici, imali su priliku vidjeti najnovije tehnologije koje su rezultat kontinuiranog istraživanja i razvoja usmjerenog prema daljnjem napretku ovog sektora i proučavanju mora kao jednog od najznačajnijih izvora hrane u budućnosti. Težište svih aktivnosti koje poduzimaju najznačajniji proizvođači i predstavnici razvojno-istraživačkih institucija jest na ispitivanju oceana i razvoju novih tehnologija i tehnika za marikulturu, sa željom da se postigne razina istraživanja i novih spoznaja koja je danas još uvijek nezamisliva”, pojašnjava Ana Zajc.

INOVATIVNI I KONKURENTNI

Prema riječima **Marija Bućana**, voditelja prodaje splitskog **Adria Wincha**, ta je tvrtka na Aqua Noru 2015 predstavila novi paket brodske opreme – sidrene, pritezne te opreme za tegalj za radne brodove u ribogojilištima. “U skladu s novim pravilima norveške uprave za marikulturu, koji se moraju primjenjivati na svim brodovima koji će biti isporučeni nakon 1. siječnja 2016., potencijalnim kupcima nudimo tehnički inovativna rješenja, najbolju kvalitetu i konkurentne cijene. Politika snažnog prisustva Adria Wincha na norveškom tržištu započela je u ljeto 2014. otvaranjem podružnice Adria Winch Norway u Ulsteinviku, a potvrda činjenice da smo dobro strateški planirali je i tridesetak ugovora za Fish farm industry. Na sajmu Aqua Nor upriličeno je i svečano potpisivanje ugovora s norveškim brodogradilištem Fiskestrand AS, za isporuku sidreno-pritezne ▶

“Posebno su predstavljene hrvatske tvrtke iz sektora mora i pomorstva koje imaju izvozni potencijal i mogu biti partneri ili dobavljači tvrtkama u tom sektoru.”

Ana Zajc, viša projektna savjetnica CroNoMara

Mario Bućan

Roko Vuletić

Jure Urem

Jana Gaćina

► opreme za brodove za prijevoz žive ribe u vrijednosti od približno 2,5 milijuna kuna”, kaže Bućan.

Splitska tvrtka Navalis, kaže njena **direktorica Jana Gaćina**, norveškim i ostalim inozemnim tvrtkama nudi kompletna rješenja, odnosno sisteme brodskih i industrijskih cjevovoda i čeličnih

ŠIBENSKI NCP VEĆ IZVOZI U NORVEŠKU RADNE KATAMARANE

konstrukcija po sistemu ključ u ruke, od inženjeringa, proizvodnje do montaže bilo u vlastitom proizvodnom pogonu ili na lokaciji naručitelja. “Nudimo i usluge obrade metala, a radove izvodimo po standardima kvalitete Der Norske Veritas. Kao gotovo stopostotni izvoznik znamo da na skandinavskom tržištu možemo biti konkurentni jedino visokom kvalitetom, poštivanjem ugovorenih rokova i cijenom usluga, a naše dosadašnje reference jamstvo su naručiteljima da u nama imaju pouzdanog partnera. Sudjelovanjem na sajmu Aqua Nor ostvarili smo brojne nove poslovne kontakte na temelju kojih očekujemo i nove poslove u budućnosti”, ističe Jana Gaćina.

FASCINACIJA NORVEŠKOM

Svi znaju da je Norveška jedna od najbogatijih zemalja na svijetu, kaže **Ivica Gulin**, **direktor šibenske tvrtke Jadranski ronilački servis**. “Razina produktivnosti po satu, kao i prosječna zarada po satu, najveći su na svijetu upravo u Norveškoj. Norveška je najveći svjetski proizvođač nafte i prirodnog plina po stanovniku izvan Bliskog istoka, a naftna industrija donosi oko četvrtinu bruto domaćeg proizvoda. Ona je veli-

ka pomorska zemlja i ima šestu najveću trgovačku flotu na svijetu. Upravo zbog svega toga želimo se malo približiti tom sofisticiranom sustavu i ponajprije shvatiti način na koji funkcionira to moderno gospodarstvo”, kaže Gulin.

Projektin inženjer šibenske tvrtke Navarch Jure Urem navodi kako mu je osnovni cilj da Navarch kao mlada tvrtka s dobrim referencama prezentira svoja znanja i kompetencije na svjetskom tržištu te tako proširi svoj poslovni krug i ostvari poslovne kontakte. “S obzirom na to da je Aqua Nor jedan od najvećih sajmovata takve vrste, to je bila odlična prilika da se na jednom mjestu upozna široki spektar svjetskih tehnoloških trendova u maritimnoj industriji”, kaže Urem.

Roko Vuletić, **direktor NCP Grupe** iz Šibenika, pak napominje kako je NCP bio među prvim partnerima s kojima je CroNoMar ostvario suradnju u Hrvat-

skoj, a koja se konstantno intezivira. “Već nekoliko godina aluminijske radne katamarane izvozimo u Norvešku gdje se koriste u ribogojilišnoj industriji. Za nas je sajam Aqua Nor iznimno značajan zbog više razloga te smo bez razmišljanja prihvatili poziv CroNoMara za sudjelovanje u gospodarskoj misiji. Na sajmu je bio izložen 15-metarski aluminijski radni katamaran proizveden u našem brodogradilištu, a naši projektin inženjeri bili su na raspolaganju poslovnim posjetiteljima, kako bi pojasnili tehničke detalje i karakteristike plovila”, rekao nam je Vuletić.

Projekt izlaganja hrvatskih tvrtki u Norveškoj, kojim se potiče internacionalizacija poslovanja malih i srednjih poduzeća, sufinanciran je sredstvima iz programa Ministarstva poduzetništva i obrta - Poduzetnički impuls za 2014. godinu. ■

CroNoMar- veza s norveškim tržištem

Projekt gradnje brodova za norveško tržište započeo je posredstvom CroNoMara, hrvatsko-norveške inovativne tvrtke sa sjedištem u Šibeniku. CroNoMar upravlja inovacijskim inkubatorom Pomorsko inovacijski centar - iNavis, kojem je osnovni cilj poslovanja povezivanje norveških i hrvatskih tvrtki u sektoru mora i pomorstva te realizacija zajedničkih projekata. Podsjetimo, 2010. godine NCP-Remontno brodogradilište Šibenik potpisalo je prvi ugovor o gradnji broda za norveško tržište. Predviđeno je bilo da se u razdoblju od pet godina izgradi petnaestak plovila za norveške naručitelje dužine 13,5 metara. Projekt je doživio veliki uspjeh jer je s početkom srpnja ove godine izvezen ukupno 41 brod za Norvešku. Osim na tržište u Norveškoj, dio plovila je isporučen na Šetlandska otočja, a dio u Saudijsku Arabiju. Nakon NCP-a poslove gradnje brodova dobila su i druga hrvatska brodogradilišta. Nedavno su iz NCP-ovog brodogradilišta i pulskog brodogradilišta Tehnomont isporučeni 15-metarski radni brodovi koji se upotrebljavaju na ribogojilištima u Norveškoj. Riječ je ponovno o tipu aluminijskog katamarana, ali ovaj put većih dimenzija. Pulski Tehnomont i šibenski NCP dobili su nove ugovore za gradnju takvih brodova. Isto tako, posredstvom CroNoMar-a, svoje proizvode i usluge na norveško tržište plasiralo je još desetak tvrtki.

